

VALETAJA
SURM

Inglise keelest tõlkinud Ragne Kepler

Š O T I K R I M I N U L L I D E S A R I

Originaali tiitel:
M. C. Beaton
Death of a Liar
Grand Central Publishing
Hachette Book Group
237 Park Avenue
New York, NY 10017
www.HachetteBookGroup.com

Grand Central Publishing is a division of Hachette Book Group, Inc.
First Edition: February 2015
Copyright © 2015 by Marion Chesney

Toimetanud Lea Arme
Kujundanud Villu Koskaru

Tõlge eesti keelde © Ragne Kepler ja Tänapäev, 2021

ISBN 978-9916-17-033-5
www.tnp.ee

Trükitud AS Pakett trükikojas

Käesolev raamat on pühendatud
minu sõbrannale Cheryl Price'ile,
tema isale Malcolmile, emale Jennyle,
vennale Rupertile, nõole Jackile
ja sõbrale Ben Sawbridge'ile.

ESIMENE PEATÜKK

*Siis ühel päeval hunt tuligi,
aga kui poiss nüüd hüüdis,
ei usutud teda enam.*

– Aisopos

Politseiseersant Hamish Macbeth ja tema abiline Dick Fraser istusid politseijaoskonna eesaias lamamistoolides, nautides vananaistesuve ja tõsiasja, et Sutherlandi maakond Šotimaa põhjaosas kuritegudest prii tundus.

Sama laisad nagu nende peremees, lamasid metkass Sonsie ja koer Lugs Hamishi jalge ees. Marjad värava juures pihlaka-puus kiiskasid punaselt nagu Hamishi juuksed.

Õhk oli kirkalt selge, seal polnud hämu varjugi. Taevas oli sinine, päike paistis, ja Dick pani oma pontsakad käed ümarale kõhule ning jäi tukkuma.

Äkitselt kostis jaoskonnast läbilõikav telefonihelin. Hamish läks sisse, et kõne vastu võtta, ootamata midagi olulist, sest mida halba võiks sellisel ilusal päeval juhtuda?

Alguses ei saanud ta arugi, mida liinil olev naine räägib.

„Rahunege,” ütles Hamish oma pehme mägismaalaseakt-sendiga. „Hingake sügavalt. Nii, mis juhtus?”

„See olen mina, Liz Bentley Cromishist. Mind vägistati. Palun aidake mind!”

„Tulen nii kiiresti, kui saan,” ütles Hamish.

Ta läks aeda ja äratas Dicki üles. „Keegi naine ülevalt Cromishist ütleb, et teda vägistati. Lähme sinna.”

Varsti olid Hamish, Dick ja loomad politsei Land Roveris ja võtsid suuna Lochdubhist välja, Sutherlandi läänerrannikut pidi Cromishi poole.

See oli pikk sõit. Cromishi küla asus Kinlochbervie ja Cape Wrath vahel. Sutherland, viikingite lõunamaa, on kolmsada viiskümmend viis ruutkilomeetrit, aga elanikke on seal kolmteist tuhat, mis teeb sellest ühe hõredamini asustatud piirkonna Suurbritannias.

Seal on Cromishi-suguseid külakesi, mis näevad välja, nagu oleks aeg peatunud. Kalastusbuum oli tulnud ja läinud, jättes laguneva sadama kõrvale väikeste majakeste kobara. Kauguses kõrgusid Foinaveni, Arkle'i ja Bent Stacki mäed. Nagu Lochdubhis, oli ka Cromishis ainult üks toidupood, postkontor, universaalkauplus, mida Hamishi mäletamist mööda pidas keegi vanem naine.

Nad leidsid Liz Bentley elukoha kiiresti üles. Liz oli

lõkendavate põskede ja pruunide juustega lüheldane naine. Hamishit nähes viskus Liz tema käte vahele ja puhkes nutma.

„Pole midagi, kullake, pole midagi,” lohutas Hamish, ehkki Liz oli tema oletamist mööda viiekümnendates. „Lähme sisse ja sa räägid, mis juhtus. Tee meile teed, Dick.”

Hamish pani naise tugitooli istuma ja ootas, kuni too silmad kuivaks pühkis. „Nii, kas sa arstile helistasid?”

„Ei, milleks?”

„Arst peab su läbi vaatama ja siis tuleb sul minna haiglasse, kus võetakse proov, et DNA-d saada.”

„Sellest pole kasu,” ütles naine. „Mul oli nii häbi ja ma tundsid sellist tülgestust, et põletasin oma riided ära ja käisin meres ujumas.”

„Pead sellegipoolest laskma end läbi vaadata. Mis kohaliku arsti nimi on?”

„Doktor Williams.”

„Telefoninumber?”

„See on seinal, telefoni kõrval, aga ta on hirmus hõivatud ja ...”

Hamish ei teinud naise jutust välja, helistas arstile ja seletas, et on hädaolukord. Arst lubas kohe tulla.

„Räägi, mis juhtus,” pöördus Hamish naise poole. „Kuidas ta välja nägi?”

„Ma ei näinud tema nägu. Tal oli kootud müts üle pea. Ta oli hirmus pikk ja tugev. Lükkas mind põrandale ja pani noa kõrile.”

„Ja millal see juhtus?”

„Eile öösel. Kesköö paiku. Ma olin ukse lahti jätnud.”

„Miks sa varem ei teatanud?”

„Ta lubas mind ära tappa, kui ma politseisse helistan!”

Dick tuli teekruusiga tuppa ja ulatas Lizile.

Ukse kell helises. „See on arst,” ütles Hamish.

Dr Williams oli väikest kasvu jändrik mees, halli lohkus näoga. „Lähme magamistuppa, Liz,” ütles ta.

„Ma ei taha!” halas Liz.

„No sel juhul ei saa ma midagi teha,” ütles Hamish. „Mine aga.”

Kui Liz tõrksalt kõrvaltuppa läks, vaatas Hamish toas ringi. Kõik näitas seal vanaaegset alalhoidlikkust.

Kaminat polnud kasutatud. Selle kohal rippus kuldses raamis peegel. Sohva oli vanaaegne, jõhvi täis topitud, aga välja nägi sama uus, nagu oli arvatavasti olnud saja aasta eest. Aknaalusel laual oli pitslina ja läikiv lehtliilia messingist potis. Kaks tugi-tooli olid volangiliste katetega. Konsoollaua hoidis roosa portselandaam kroogitud lambivarju.

Hamish läks õue ja lasi koera ja kassi Land Roverist välja. Ta ootas arsti otsust, et siis minna külaelanikelt küsima, kas keegi on juhtumisi ümbruses kedagi võõrast juhtunud nägema.

„Härra politseinik!”

Hamish keeras ümber. Dr Williams tuli tema juurde.

„Ma kardan, et te olete asjata tulnud.”

„Miks te nii ütlete?”

„Sest Liz Bentley on süütu, selles on asi. Pealegi on ta krooniline luiskaja. Kui ma läinud aastal puhkusel olin, jutustas

kõigile, et tal on pöördumatu vähk. Külaelanikud olid nii osavõtlikud, et tegid talle kingitusi. Tagasi tulles sain varsti selgeks, et see kõik oli vale. Ta ütles, et käib Strathbane'i haiglas keemiaravil. Ma helistasin sinna ja mulle öeldi, et nad pole temast kuulnudki. Kui ma Lizilt aru pärisin, vastas tema, et see on ime. Ta olevat palvetanud ja palvetanud ja Jumal tegi ta vähist terveks.”

„Räägin temaga mõne sssõna,” ütles Hamish, hakates korraga susistama, mis näitas, et ta on tõsiselt pahane.

Ta astus külalistetuppa, kus Liz Dicki rinna najal tihkus.

„Ta on üks pagana luiskaja,” ütles Hamish. „Jäta ta, Dick. Lõpeta vesistamine, Liz, ja kuula. Ma peaksin esitama sulle süüdistuse politsei aja raiskamise eest ja laskma sul meie siia-tulemiseks kulunud kütuse kinni maksta. Soovitan sul psühhiaatri juurde minna. Ära mulle enam helista. Lähme, Dick.”

„Seda nimetatakse Münchhauseni sündroomiks,” seletas Dick tagasiteel. „Kui inimene valetab, et tähelepanu saada. Ma mäletan üht juhtumit Strathbane'is, kui üks naine tegi oma lapsed haigeks, et talle kaasa tuntaks.”

„Ptüi!” ütles Hamish. „Vaatame, kust me süüa saaks.”

Nad peatusid Kinlochbervie hotellis ja sõid bistroos korraliku lõuna.

„Kahju, kui selline psüühiline häda on,” ütles Dick. „Inimene ei saa ise sinna midagi parata.”

„Arvad sa, et see naine tüütab meid veel mõne valega?” küsis Hamish.

„Ilmselt teeskleb, et on haige või midagi.”

Aga järgmisel nädalal oli Lochdubhis kõik rahulik. Ainus suur muutus alevikus oli see, et vana koolimaja pandi kinni ja lapsed hakati bussiga Strathbane'i sõidutama. Koolist tehti elumaja ja selle ostis enesele inglase abielupaar, härra ja proua Leigh.

Teades, et nad olid äsja sisse kolinud, astus Hamish nende poolt läbi, et tere tulemast öelda. Dick läks temaga kaasa. „Ma olen päris uudishimulik, kuidas seal praegu välja näeb,” sõnas Dick.

Sel on suurepärane asukoht, mõtles Hamish, vaatega lahele. Mänguväljak oli üles kaevatud ja mullaga kaetud, et see aiaks teha.

Hamish lasi kella ja ootas. Ukse avas pikakasvuline, meheliku olemisega naine. „Mis lahti?” nõudis ta, silmitsedes Hamishi politseivormi.

„Mitte midagi,” ütles Hamish rahustavalt. „Me tulime teid lihtsalt alevikku kolimise puhul tervitama.”

„Tulge sisse. Ilmselt uudishimutsete nagu teisedki.”

Naine keeras ringi, oodates, et nad talle järgnevad. Aga Hamish keeras samuti ringi, öeldes Dickile: „Lähme. Raiskame asjata aega.”

Kui proua Leigh tagasi uksele tuli ja kaldapealsele vaatas, nägi ta Hamishi pikka ja Dicki lüheldast kuju politseijaoskonda suundumas.

Ta kehitas õlgu ja läks tagasi majja mehe juurde. „Kes see oli?” tahtis mees teada.

„Kohalik võmm.”